

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, **XXX**
COM(2016) 62

2016/0036 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η πρόταση αφορά απόφαση του Συμβουλίου που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συμφωνίας του Παρισιού στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαisiού των ΗΕ για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC).

Κατά την 21η διάσκεψη των μερών της UNFCCC (γνωστή ως COP 21), που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 12 Δεκεμβρίου 2015, εγκρίθηκε συμφωνία σχετικά με την παγκόσμια μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Η Συμφωνία θα αρχίσει να ισχύει την 30ή ημέρα από την ημέρα κατά την οποία τουλάχιστον 55 μέρη στη Σύμβαση, που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 55% των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, θα έχουν καταθέσει τις πράξεις κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

Η Συμφωνία θα είναι ανοικτή για υπογραφή από τα μέρη της UNFCCC μεταξύ 22 Απριλίου 2016 και 21 Απριλίου 2017. Τα μέρη της UNFCCC περιλαμβάνουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της. Στις 22 Απριλίου θα πραγματοποιηθεί στη Νέα Υόρκη τελετή για την υπογραφή σε υψηλό επίπεδο.

Η Συμφωνία του Παρισιού είναι ιστορικό ορόσημο για την ενίσχυση της συλλογικής δράσης σε παγκόσμιο επίπεδο και την επιτάχυνση της παγκόσμιας μετάβασης σε μια κοινωνία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και ανθεκτική ως προς τις αλλαγές του κλίματος. Πρόκειται για θετική εξέλιξη μετά το Πρωτόκολλο του Κιότο του 1997, που ήταν μέχρι τη Διάσκεψη του Παρισιού, η μόνη δεσμευτική νομικά συνθήκη για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και η οποία συνεπάγεται δεσμεύσεις έως τα τέλη του 2020. Η Συμφωνία του Παρισιού θέτει έναν ποιοτικό μακροπρόθεσμο στόχο για τη μείωση των εκπομπών, ευθυγραμμιζόμενη με τον στόχο της διατήρησης της αύξησης της θερμοκρασίας σε κάτω από 2°C και στη συνέχιση των καταβαλλόμενων προσπαθειών να μην υπερβεί η αύξηση τους 1,5°C. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, τα μέρη θα θέσουν ή θα επικαιροποιήσουν ποσοτικούς στόχους μείωσης των εκπομπών. Από το 2023 και μετά, τα μέρη θα επανεξετάζουν την κατάσταση κάθε 5 χρόνια, βάσει των τελευταίων επιστημονικών δεδομένων και των δεδομένων εφαρμογής, όπου θα καταγράφεται η πρόοδος και θα εξετάζονται η μείωση των εκπομπών, οι προσαρμογές και η υποστήριξη.

• Συνοχή με ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Ενόψει της COP 21, τα μέρη της UNFCCC παρουσίασαν τις εθνικά καθορισμένες προθέσεις συνεισφοράς (INDC) στη Συμφωνία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της ήταν η πρώτη μεγάλη οικονομία που κοινοποίησε τις INDC στις 6 Μαρτίου 2015, σύμφωνα με τις οποίες ο στόχος είναι τουλάχιστον 40% μείωση των εγχώριων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990, όπως ορίζεται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2014 για το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια με ορίζοντα το 2030.

Η ΕΕ έχει ήδη αρχίσει τη διαδικασία υλοποίησης του στόχου της μείωσης κατά 40% των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Όσον αφορά τους τομείς που καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας εκπομπών (ETS), η Επιτροπή ενέκρινε στις 15 Ιουλίου 2015 πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας

2003/87/EK με σκοπό την ενίσχυση οικονομικά αποδοτικών μειώσεων των εκπομπών και την προώθηση επενδύσεων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η πρόταση αποσκοπεί στην επίτευξη του ανωτέρω σκοπού στους τομείς εκείνους που καλύπτονται από το σύστημα ETS της ΕΕ. Επίσης, το 2016 η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει προτάσεις στις οποίες θα ορίζει ποσοτικούς στόχους για τα κράτη μέλη στους τομείς εκτός του συστήματος εμπορίας εκπομπών και θα προβλέπει πώς εντάσσουν τις εκπομπές και τις απορροφήσεις από τη χρήση γης, τις αλλαγές στη χρήση γης και τη δασοκομία.

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2014 προέβλεπαν επίσης να φτάσει το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας τουλάχιστον το 27% επί του συνόλου της καταναλωθείσας ενέργειας στην ΕΕ έως το 2030. Επίσης, σε επίπεδο ΕΕ έχει τεθεί ενδεικτικά ο στόχος της βελτίωσης κατά τουλάχιστον 27% της ενεργειακής απόδοσης το 2030. Συνεπώς, το 2016 η Επιτροπή θα ολοκληρώσει την επανεξέτασή της και θα προτείνει μέτρα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η πρόταση υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 192 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ. Το άρθρο 218 της ΣΛΕΕ προβλέπει τη διαδικασία για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη των συμφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών. Ειδικότερα, η παράγραφος 5 ορίζει ότι το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής ως διαπραγματευτή, εκδίδει απόφαση που επιτρέπει την υπογραφή συμφωνίας εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 192 παράγραφος 1 και το άρθρο 191 της ΣΛΕΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων στόχων: διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, και ιδίως την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Στην Ένωση υπάρχουν πολλά νομοθετικά κείμενα για την επίτευξη αυτών των στόχων τα οποία θα πρέπει να αναθεωρηθούν, ώστε να υλοποιηθεί η Συμφωνία του Παρισιού και αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσω της ενωσιακής νομοθεσίας.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κατά την 21η διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (γνωστή ως COP 21), που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 12 Δεκεμβρίου 2015, εγκρίθηκε συμφωνία σχετικά με την παγκόσμια μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Η Συμφωνία θα αρχίσει να ισχύει την 30ή ημέρα από την ημέρα κατά την οποία τουλάχιστον 55 μέρη στη Σύμβαση, που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 55% των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, θα έχουν καταθέσει τις πράξεις κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης. Τα μέρη της UNFCCC περιλαμβάνουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της.
- (2) Η Συμφωνία θέτει έναν ποιοτικό μακροπρόθεσμο στόχο για τη μείωση των εκπομπών ευθυγραμμιζόμενη με τον στόχο της διατήρησης της αύξησης της θερμοκρασίας σε κάτω από 2°C και τη συνέχιση των καταβαλλόμενων προσπαθειών να μην υπερβεί η αύξηση της θερμοκρασίας τους 1,5°C. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, τα μέρη θα θέσουν ή θα επικαιροποιήσουν ποσοτικούς στόχους μείωσης των εκπομπών. Από το 2023 και μετά, τα μέρη θα επανεξετάζουν την κατάσταση κάθε 5 χρόνια, βάσει των τελευταίων επιστημονικών δεδομένων και των δεδομένων εφαρμογής, όπου θα καταγράφεται η πρόοδος και θα εξετάζονται η μείωση των εκπομπών, οι προσαρμογές και η υποστήριξη.
- (3) Στις 6 Μαρτίου 2015 η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της κοινοποίησαν τις εθνικά καθορισμένες προθέσεις συνεισφοράς, σύμφωνα με τις οποίες ο στόχος είναι δέσμευση για τουλάχιστον 40% μείωση των εγχώριων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990, όπως ορίζεται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2014 για το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια με ορίζοντα το 2030.
- (4) Το Πρωτόκολλο είναι ανοικτό προς υπογραφή στην έδρα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, στη Νέα Υόρκη, από τις 22 Απριλίου 2016 έως την 21η Απριλίου 2017.
- (5) Η συμφωνία είναι σύμφωνη με τους περιβαλλοντικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 191 της Συνθήκης, και συγκεκριμένα τη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος· την

προστασία της ανθρώπινης υγείας· την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, και ιδίως την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

- (6) Στην Ένωση υπάρχουν πολλά νομοθετικά κείμενα για την επίτευξη αυτών των στόχων τα οποία θα πρέπει να αναθεωρηθούν, ώστε να υλοποιηθεί η Συμφωνία του Παρισιού και αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσω της ενωσιακής νομοθεσίας.
- (7) Επομένως, η συμφωνία θα πρέπει να υπογραφεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την επιφύλαξη μεταγενέστερης σύναψής της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η υπογραφή της Συμφωνίας του Παρισιού στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή εγκρίνεται εξ ονόματος της Ένωσης.

Το κείμενο της Συμφωνίας θα υπογραφεί στη Νέα Υόρκη στις 22 Απριλίου 2016¹.

Άρθρο 2

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται να ορίσει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να υπογράψουν τη συμφωνία εξ ονόματος της Ένωσης.

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου καταρτίζει την πράξη εξουσιοδότησης του/των προσώπου/-ων που θα ορίσει η Επιτροπή για την υπογραφή της συμφωνίας, με την επιφύλαξη της σύναψής της.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]*

¹ Το κείμενο της Συμφωνίας είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο της UNFCCC: http://unfccc.int/documentation/documents/advanced_search/items/6911.php?preref=600008831.